

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Tdo/48/2026
Identifikačné číslo spisu:	3820010543
Dátum vydania rozhodnutia:	04.08.2026
Meno a priezvisko:	JUDr. Beáta Javorková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2026:3820010543.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Beáty Javorkovej, sudkyne JUDr. Dany Wänkeovej a sudcu JUDr. Mariána Mačuru v trestnej veci obvineného Ľ. V., pre zločin neoprávneného prechovávanía omamnej a psychotropnej látky podľa § 171 ods. 1, ods. 2, ods. 4 písm. b) Trestného zákona účinného od 6. augusta 2024, na neverejnom zasadnutí konanom 4. augusta 2026 v Bratislave, o dovolaní obvineného proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 9. decembra 2025, sp. zn. 2To/87/2025, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného Ľ.Z. V. odmieta.

Odôvodnenie

I.

Konanie predchádzajúce dovolaniu

Okresný súd Prievidza (ďalej aj „prvostupňový súd“ alebo „okresný súd“) rozsudkom z 3. februára 2025, sp. zn. 1T/106/2020 uznal obvineného Ľ. V. (ďalej aj „obvinený“) vinným zo zločinu neoprávneného prechovávanía omamnej a psychotropnej látky podľa § 171 ods. 1, ods. 2, ods. 4 písm. b) Trestného zákona účinného od 6. augusta 2024, na tom skutkovom základe, že:

od presne nezisteného obdobia od nezistenej osoby si neoprávnene zadovážil psychotropnú látku metamfetamín (pervitín), ktorú prechovával u seba, pričom aj dňa 3. júna 2020 okolo 14.00 hod. na chodbe obytného domu na ul. F. č. X - XXX, v D., neoprávnene u seba prechovával injekčnú striekačku s obsahom metamfetamínu o hmotnosti 2,316 g s priemernou koncentráciou účinnej látky 39,9% hmotnostných, čo zodpovedá najmenej 23 obvykle jednotlivým dávkam drogy.

Okresný súd uložil obvinenému podľa § 222 ods. 3, § 42 ods. 1, § 37 písm. m), § 39 ods. 1 Trestného zákona nepodmienečný súhrnný trest odňatia slobody vo výmere dva roky a šesť mesiacov, na výkon ktorého ho podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom strázenia.

Podľa § 42 ods. 2 Trestného zákona okresný súd zároveň zrušil výrok o treste, ktorý bol obvinenému uložený rozsudkom Okresného súdu Prievidza z 2. júna 2021, sp. zn. 2T/54/2019 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne z 3. septembra 2024, sp. zn. 2To/31/2023, ako aj všetky ďalšie rozhodnutie na tento výrok obsahovo nadväzujúce, pokiaľ vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením stratili podklad.

Súd prvého stupňa zároveň podľa § 73 ods. 2 písm. c) Trestného zákona uložil obvinenému ochranné protitoxikomanické liečenie ambulantnou formou.

Krajský súd v Trenčíne (ďalej aj „druhostupňový súd“ alebo „krajský súd“) na podklade odvolania prokurátora rozsudkom z 9. decembra 2025, sp. zn. 2To/87/2025 podľa § 321 ods. 1 písm. d), ods. 2 Trestného poriadku zrušil rozsudok okresného súdu vo výroku o uloženom treste odňatia slobody a spôsobe jeho výkonu a podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku obvinenému E. V. uložil podľa § 222 ods. 3, § 37 písm. m), § 38 ods. 3, § 41 ods. 2, § 42 ods. 1 Trestného zákona v znení účinnom od 15. marca 2024 súhrnný trest odňatia slobody vo výmere štyri roky, na výkon ktorého ho podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom strázenia.

Krajský súd podľa § 319 Trestného poriadku odvolanie obvineného ako nedôvodné zamietol.

II.

Dovolanie a vyjadrenie k nemu

Proti vyššie citovanému rozsudku krajského súdu podal obvinený dovolanie vlastným písomným podaním 29. decembra 2025 (spolu s jeho doplneniami), a neskôr prostredníctvom obhajcu 20. marca 2026 z dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. c), písm. d) Trestného poriadku.

V odôvodnení dovolania prostredníctvom obhajcu obvinený namietal vykonanie verejného zasadnutia na odvolacom súde 9. decembra 2025 v jeho neprítomnosti. Krajský súd pri doručovaní predvolania obvinenému na verejné zasadnutie aplikoval fikciu doručenia, čo bolo nezákonné. Tým, že sa obvinený nedozvedel o termíne verejného zasadnutia mu bolo znemožnené aktívne sa obhajovať. Krajský súd doručoval predvolanie na nesprávnu adresu, pritom prokurátor adresu obvineného A. T., Prievidza, Hotel Prague, správne malo byť „Preuge“ (pozn. najvyššieho súdu) poznal, pretože mu na túto adresu už predtým doručil inú písomnosť. Krajský súd nemal za potrebné náležite zistiť aktuálnu adresu obvineného.

Obvinený vo vlastných písomných podaniach z (23. decembra 2025, 13. januára 2026, 25. februára 2026 a 23. marca 2026) v podstatnom uviedol, že 3. decembra 2024 bol prepustený z výkonu trestu odňatia slobody a v ten istý deň sa ubytoval v penzióne Orion v Prievidzi. Pred prepustením na slobodu ústavu na výkon trestu uviedol, že sa nebude vracieť na poslednú adresu prechodného pobytu (A. Hlinku 8, Prievidza, Hotel Prague). Taktiež mal aktívne telefónne číslo a emailovú adresu, ktorú uvádzal. Vyhlásenie rozsudku krajského súdu v jeho neprítomnosti bolo porušením § 37 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, § 293 ods. 5 Trestného poriadku, čl. 48 ods. 2, a čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky. Obvinený mal mať po vznesení obvinenia obhajcu, nakoľko išlo o konanie o obzvlášť závažnom zločine. Súd mal postupovať podľa § 37 ods. 2 Trestného poriadku. Obvinený vo svojom dovolaní poukázal aj na § 2 ods. 4, ods. 10 a ods. 12 Trestného poriadku, rovnako tak aj na § 35 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku. V súvislosti s právom na obhajobu poukázal na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 12. júla 2001, sp. zn. III. ÚS 41/2001. To, že sa uskutočnilo verejné zasadnutie v neprítomnosti obvineného je porušením základných ľudských práv. Na konanie verejného zasadnutia v jeho neprítomnosti nedal súhlas. Je pravdou, že 30. septembra 2025 bol obvinený prepustený z výkonu trestu odňatia slobody a dvakrát zmenil adresu prechodného pobytu, no nebol to zámer. Konanie krajského súdu považuje za porušenie § 361 ods. 2 Trestného poriadku. Prenajímateľ bytu, v ktorom obvinený býval v Prievidzi mu zamlčal skutočnosť, že mu bola doručovaná súdna zásielka.

Z vyššie uvedených dôvodov bol naplnený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c), písm. d)

Trestného poriadku.

* * * * *

Prokurátor Krajskej prokuratúry v Trenčíne (ďalej len „prokurátor“) sa vyjadril k dovolaniu obvineného podaním zo 7. apríla 2026 a uviedol, že nie je zrejmé, ako malo byť obvinenému znemožnené zúčastniť sa verejného zasadnutia. Doručovanie predvolania vykonával súd, a ten nedisponoval aktuálnou adresou obvineného. Obvinenému bolo doručované upovedomenie o termíne verejného zasadnutia na adresu, ktorú určil ako adresu na doručovanie písomností na hlavnom pojednávaní 3. februára 2025, pričom prvé doručenie 12. novembra 2025 bolo neúspešné, rovnako ako opakované doručenie 13. novembra 2026 s tým, že zásielka nebola prevzatá v odbernej lehote a 4. decembra 2025 bola vrátená krajskému súdu. Obvinenému začala plynúť trojdňová lehota na vyzdvihnutie poštovej zásielky 13. novembra 2025, a 18. novembra 2025 sa zásielka považovala v zmysle § 66 ods. 3 Trestného poriadku za doručení aj napriek tomu, že sa obvinený o tom nedozvedel.

Z uvedených dôvodov prokurátor navrhol, aby dovolací súd dovolanie obvineného odmietol.

* * * * *

Spisový materiál bol spolu s podaným dovolaním Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky predložený 19. júna 2026.

III.

Konanie pred dovolacím súdom

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu [§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h) Trestného poriadku], oprávnenou osobou [§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku], v zákonnej lehote a na príslušnom súde (§ 370 ods. 1, ods. 3 Trestného poriadku), a že spĺňa obligatórne obsahové náležitosti dovolania (§ 374 ods. 1 a ods. 2 Trestného poriadku). Okrem toho zistil, že bola splnená aj podmienka dovolania podľa § 372 ods. 1 Trestného poriadku, veta prvá, keďže obvinený pred podaním dovolania využil svoje právo podať riadny opravný prostriedok a o tomto bolo rozhodnuté.

Súčasne však dospel k záveru, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, nakoľko je zrejmé, že nie sú naplnené dôvody dovolania uvedené v § 371 ods. 1 Trestného poriadku.

Najvyšší súd považuje za potrebné vo všeobecnej rovine pripomenúť, že z konštrukcie a štruktúry jednotlivých dovolacích dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. a) až n) Trestného poriadku vyplýva, že dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatným rozhodnutiam súdu je určené na nápravu výslovne uvedených procesných a hmotnoprávnych chýb. Dovolanie nie je v zásade prostriedkom určeným na revíziu skutkových zistení, ktoré urobili súdy prvého a druhého stupňa [primerane pozri rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (ďalej len „Zbierka“) pod č. 57/2007-II]. Povedané inými slovami, dovolaním podaným z niektorého z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 Trestného poriadku sa nemožno domáhať preskúmania skutkových zistení, na ktorých je založené napadnuté alebo jemu predchádzajúce rozhodnutie, a ani prehodnotenia vykonaného dokazovania. Pritom platí, že obsah konkrétne uplatnených námietok, tvrdení a právnych názorov, o ktoré sa v dovolaní opiera existencia určitého dovolacieho dôvodu, musí skutočne vecne zodpovedať zákonnému vymedzeniu takéhoto dovolacieho dôvodu podľa § 371 Trestného poriadku. Nestačí, ak podané dovolanie len formálne odkazuje na príslušné ustanovenie upravujúce dôvody dovolania, pokiaľ v skutočnosti obsahuje argumenty stojace mimo uplatneného dovolacieho dôvodu (pozri napr. odôvodnenie rozhodnutia najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 51/2014).

Zároveň treba uviesť, že viazanosť dovolacieho súdu dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené, v zmysle § 385 ods. 1 Trestného poriadku sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Trestného poriadku), a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Trestného poriadku z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Trestného poriadku (pozri rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 120/2012-I). Pri zisťovaní dôvodov dovolania dovolacím súdom je rozhodujúca ich vecná špecifikácia a nie ich označenie podľa § 371 Trestného poriadku.

Jednotlivé dovolacie dôvody (§ 371 ods. 1 písm. a) až n) Trestného poriadku), sú vymedzené taxatívne a podstatne užšie ako dôvody zakotvené v Trestnom poriadku pre zrušenie rozsudku v odvolacom konaní, aby sa príliš širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nenarušovala právna istota. Dovolanie teda nezakladá ďalšiu riadnu opravnú inštanciu a nepredstavuje „ďalšie odvolanie“, (primerane napríklad uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 4 Tdo 67/2018, 4 Tdo 17/2019, 4 Tdo 23/2019, 5 Tdo 85/2017, 5 Tdo 7/2020).

Podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu.

Najvyšší súd v zmysle konštantnej judikatúry uvádza, že dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku predpokladá nie akékoľvek porušenie práva na obhajobu, ale len tie prípady, kedy toto právo obvineného bolo porušené zásadným spôsobom. Spravidla pôjde o prípady, kedy obvinený nebol v trestnom konaní zastúpený obhajcom napriek tomu, že išlo o niektorý z prípadov povinnej obhajoby (§ 37 Trestného poriadku). Spôsob obhajoby obvineného je mimo rámec tohto dovolacieho dôvodu. Vo všeobecnosti možno dodať, že právo na obhajobu v zmysle dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku je potrebné chápať ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu (pozri uznesenie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 7/2011).

Právo na obhajobu je jedným zo základných atribútov spravodlivého procesu zabezpečujúcich „rovnosť zbraní“ medzi obvineným na jednej strane a prokurátorom ako žalobcom v trestnom konaní na strane druhej. Táto základná zásada trestného konania je v Trestnom poriadku upravená v ustanovení § 2 ods. 9 Trestného poriadku, vyplýva z čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a je garantovaná v ďalších významných právnych dokumentoch, akými sú Listina základných práv a slobôd a Dohovor. Podľa čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky obvinený má právo, aby mu bol poskytnutý čas a možnosť na prípravu obhajoby, a aby sa mohol obhajovať sám alebo prostredníctvom obhajcu. Porušenie práva na obhajobu je podstatnou chybou konania. Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku je však koncipovaný oveľa užšie, keďže nie je ním akékoľvek (resp. každé) porušenie práva na obhajobu, ale len porušenie tohto práva zásadným spôsobom. Pri posudzovaní, či v danom prípade bolo zásadným spôsobom porušené právo obvineného na obhajobu, sú dôležité konkrétne podmienky prípadu, ktoré je potrebné vyhodnotiť individuálne, ako aj vo vzájomných súvislostiach. Podstatou práva na obhajobu je zabezpečiť obhajovanie práv obvineného tak, aby v konaní boli okrem iného objasnené aj všetky skutočnosti svedčiace v prospech obvineného, a aby sa na tieto v konaní a pri rozhodovaní prihliadalo.

Po obsahovej stránke možno pod dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku podradiť práve tú námietku dovolateľa, ktorou poukázal na splnenie dôvodov povinnej obhajoby, a teda že sa v jeho prípade jednalo o konanie o obzvlášť závažnom zločine, a preto mal mať už od vznesenia obvinenia obhajcu.

Podľa § 37 ods. 1 Trestného poriadku po vznesení obvinenia musí mať obvinený obhajcu už v prípravnom konaní, ak

- a) je vo väzbe, vo výkone trestu odňatia slobody alebo na pozorovaní v zdravotníckom ústave,
- b) je pozbavený spôsobilosti na právne úkony alebo jeho spôsobilosť na právne úkony je obmedzená,
- c) ide o konanie o obzvlášť závažnom zločine,

- d) ide o konanie o trestnom čine, za ktorý zákon ustanovuje trest odňatia slobody, ktorého horná hranica je najmenej desať rokov,
- e) ide o konanie proti mladistvému,
- f) ide o konanie proti ušlému.

Podľa § 37 ods. 2 Trestného poriadku obvinený musí mať obhajcu aj vtedy, ak to považuje súd a v prípravnom konaní prokurátor alebo policajt za nevyhnutné najmä preto, že majú pochybnosť o spôsobilosti obvineného náležite sa obhajovať.

V súvislosti s vyššie uvedeným je potrebné poukázať na nasledovné skutočnosti. Uznesením vyšetrovateľa Policajného zboru z 20. júla 2020, sp. zn. ČVS: KRP-37/1-VYS-TN-2020 bolo začaté trestné stíhanie a súčasne podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku vznesené obvinenie E. V. (v tom čase obmedzenému na osobnej slobode v inej veci) pre obzvlášť závažný zločin podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d) ods. 2 písm. a) Trestného zákona (č. l. 3). Zároveň bol obvinený poučený, že podľa § 37 ods. 1 písm. a), písm. c) Trestného poriadku ide v tomto konkrétnom prípade o povinnú obhajobu, a preto musí mať obhajcu už v prípravnom konaní, pričom ak si obhajcu nezvolí sám, bude mu ustanovený podľa § 40 Trestného poriadku (č. l. 5). Predmetné uznesenie bolo obvinenému riadne doručené 23. júla 2020. Nakoľko si obvinený obhajcu nezvolil, opatrením Okresného súdu Prievidza zo 14. augusta 2020, sp. zn. 1TP/49/2020 mu bol ustanovený obhajca JUDr. Gabriel Privitzer (č. l. 17). Obhajca bol následne prítomný pri výsluchu obvineného 4. septembra 2020, pri výsluchu svedka C. N. 16. septembra 2020, svedka C. Č. 16. septembra 2020, bolo mu umožnené preštudovať vyšetrovací spis, a boli mu doručované riadne všetky písomnosti tak, ako to ustanovuje zákon.

Obvinený bol 1. decembra 2024 po odpykaní trestu odňatia slobody (v inej trestnej veci) prepustený na slobodu (č. l. 198), čím zanikol dôvod povinnej obhajoby podľa § 37 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku. Následne bol súdom upozornený, že vzhľadom na novelu Trestného zákona účinnú od 6. augusta 2024 môže byť skutok uvedený v obžalobe posúdený už iba ako zločin (č. l. 200). Na hlavnom pojednávaní 11. decembra 2024, na ktorom bol obvinený osobne prítomný, spolu s obhajcom JUDr. Gabrielom Privitzerom preto súd prijal opatrenie, ktorým zrušil podľa § 40 ods. 5 Trestného poriadku povinnú obhajobu obvinenému, pre zánik dôvodu uvedeného v ustanovení § 37 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

Podľa vyššie uvedených skutočností je zrejmé, že v čase keď bol obvinený stíhaný pre obzvlášť závažný zločin a zároveň bol vo väzbe v inej trestnej veci (a následne aj vo výkone trestu odňatia slobody) mal riadne ustanoveného obhajcu podľa § 37 ods. 1 písm. a), písm. c) Trestného poriadku. Prepustením obvineného na slobodu po odpykaní trestu v inej trestnej veci a nadobudnutím účinnosti novely Trestného zákona, v zmysle ktorej skutok kladený mu za vinu mohol byť posudzovaný už iba ako zločin (nie ako obzvlášť závažný zločin), na čo ho súd upozornil, pominuli dôvody povinnej obhajoby, a tá bola opatrením samosudcu zákonne zrušená.

Ak obvinený namieta, že išlo o povinnú obhajobu aj v čase rozhodovania, resp. verejného zasadnutia krajského súdu, treba poukázať na tú skutočnosť, že hoci v záhlaví rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 9. decembra 2025, sp. zn. 2To/87/2025 je uvedené, že ide o konanie o obzvlášť závažnom zločine podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d), ods. 2 písm. a) Trestného zákona, jedná sa o zrejmú nesprávnosť, resp. písársku chybu, ktorú bude potrebné zo strany Krajského súdu Trenčín opraviť v zmysle ustanovenia § 174 ods. 1 Trestného poriadku. Okresný súd uznal obvineného vinným zo zločinu podľa § 171 ods. 1, ods. 2, ods. 4 písm. b) Trestného zákona účinného od 6. augusta 2024. Krajský súd ponechal rozsudok okresného súdu ohľadom výroku o vine bez zmeny, nakoľko zmenil len výrok o treste obvineného. Aj v samotnom odôvodnení rozhodnutia krajského súdu je uvedený zločin, nie obzvlášť závažný zločin, o čom napokon svedčí aj výška uloženého trestu obvinenému. Trestná sadzba pri zločine sa pohybovala v rozmedzí jeden rok až šesť rokov, a podľa tejto bol obvinenému uložený aj trest odňatia slobody.

Rovnako tak neboli splnené ani zákonné podmienky uvedené v § 37 ods. 2 Trestného poriadku, nakoľko

orgány činné v trestnom konaní, ani súd nenadobudli pochybnosti o spôsobilosti obvineného náležite sa obhajovať, pričom ide o fakultatívny dôvod povinnej obhajoby na základe úvahy súdu (a v prípravnom konaní prokurátora alebo policajta).

K ustanoveniu obhajcu z dôvodu uvedeného v ustanovení § 37 ods. 2 Trestného poriadku (ktorého sa obvinený dožaduje) môže dôjsť len za existencie objektívnych skutočností, z ktorých orgán činný v trestnom konaní, alebo súd vyvodí záver o nevyhnutnosti poskytnutia zastúpenia obhajcom obvinenému v dotknutej trestnej veci. Tieto skutočnosti sú v odseku 2 špecifikované iba vo vzťahu k spôsobilosti obvineného samostatne vykonávať svoje obhajobné práva, čo býva v praxi najčastejším dôvodom povinnej obhajoby podľa tohto odseku. Iné dôvody na postup podľa odseku 2 závisia od špecifik konkrétnej trestnej veci. Spôsobilosť obvineného vo vzťahu k riadnemu výkonu jeho obhajobných práv môže byť narušená buď zo subjektívnych dôvodov na strane obvineného, alebo z objektívne existujúcich skutočností. Do prvej kategórie budú spadať dôvody týkajúce sa zdravotného stavu obvineného identifikované súdom alebo orgánom činným v trestnom konaní z obsahu vyšetrovacieho spisu, ale aj zo vzájomného osobného kontaktu. Pôjde napríklad o slepotu, hluchotu, nemotu, vadu reči, negramotnosť alebo vážnu chorobu. Ustanovenie obhajcu postupom podľa odseku 2 je možné aj z objektívnych dôvodov zníženia stupňa obhajobnej spôsobilosti obvineného. Typickým príkladom v tomto smere bude vysoká skutková a právna náročnosť trestnej veci, v rámci ktorej si uplatňovanie obhajobných práv bude vyžadovať osobitné odborné vedomosti, ktorými obvinený nedisponuje. Na postup podľa odseku 2 stačí pochybnosť o schopnostiach obvineného, tento záver však musí vychádzať z náležitého vyhodnotenia objektívne existujúcich skutočností. Hodnotiace závery v tomto smere musia byť pretavené aj do odôvodnení rozhodnutí, resp. návrhov súvisiacich s ustanovením obhajcu z takýchto dôvodov.

K tomuto dovolací súd uvádza, že obvinený nepreukázal známky žiadneho vážneho zdravotného postihnutia, či akútnych zdravotných problémov. Z ničoho teda nevyplynuli dôvodné pochybnosti o povinnosti ustanoviť mu obhajcu z dôvodu jeho neschopnosti sa brániť, v danej veci nešlo ani o skutkovo, či právne náročnú kauzu a vyhodnotiac spisový materiál a všetky skutočnosti v ňom uvedené objektívne, nebolo možné dospieť k záveru o potrebe ustanovenia obhajcu obvinenému z dôvodu podľa § 37 ods. 2 Trestného poriadku.

Na základe uvedeného je zrejmé, že nebol naplnený dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

Podľa § 371 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak hlavné pojednávanie alebo verejné zasadnutie bolo vykonané v neprítomnosti obvineného, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky.

V spojitosti s predmetným dovolacím dôvodom vo všeobecnosti treba uviesť, že možnosť jeho použitia nemôže byť viazaná na splnenie podmienok uvedených v § 371 ods. 4 Trestného poriadku, lebo spomenutý dovolací dôvod vzniká až samotným postupom odvolacieho súdu, ktorého nezákonnosť je napadnuteľná až následne po skončení trestného stíhania a za predpokladu, že na verejnom zasadnutí bolo vyhlásené aj rozhodnutie, ktorým sa právoplatne skončilo trestné stíhanie. Ďalej najvyšší súd súčasne dodáva, že uvedený nezákonný postup v sebe ale zároveň zahŕňa aj zásadné porušenie práva na obhajobu, a preto v takom prípade neprichádza do úvahy záver o naplnení dovolacieho dôvodu aj podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku z dôvodu, že v uvedenej situácii je ustanovenie § 371 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku v pomere špeciality k § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku (pozri rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 6/2011).

Uvedený dovolací dôvod v kontexte trestnej veci obvineného nachádza svoj odraz v tom, že súd je povinný zabezpečiť obvinenému dodržanie všetkých jeho práv, ktoré mu ako obvinenému priznáva Trestný poriadok so zvláštnym dôrazom na právo obvineného na prejednanie jeho trestnej veci v jeho prítomnosti, teda v kontexte ústavných práv a práv zabezpečených medzinárodnými dohovormi, predovšetkým Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Na jednej strane pritom stojí

právo, no nie povinnosť obvineného zúčastniť sa prejednávania jeho veci pred súdom, pokryté príslušnými ustanoveniami Trestného poriadku o práve obvineného odmietnuť sa zúčastniť hlavného pojednávania či verejného zasadnutia o odvolaní, resp. právo obvineného výslovne požiadať súd, aby sa hlavné pojednávanie alebo verejné zasadnutie konalo v jeho neprítomnosti. V úzkej korelácii s uvedeným je naopak povinnosť obvineného rešpektovať zákonom stanovené pravidlá nevyhnutné pre vykonanie zákonného a spravodlivého súdneho konania, za súčasného rešpektovania zásady rýchlosti a hospodárnosti trestného konania, v úmysle zákonodarcu vyhnúť sa zbytočným prietahom pri vykonávaní úkonov trestného konania, vrátania konania pred súdom.

Jednou zo základných zásad trestného konania je aj zásada vyjadrená v § 2 ods. 7 Trestného poriadku, a síce právo každého, aby jeho trestná vec bola spravodlivo a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom v jeho prítomnosti tak, aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Trestný poriadok tak priamo nadväzuje na článok 48 ods. 2 veta prvá Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého má každý právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov a v jeho prítomnosti, a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Navyše, právo obvineného na prejednanie veci pred súdom v jeho prítomnosti takisto vyplýva aj z článku 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd, ktorého dikciu je potrebné okrem iného vykladať aj tak, že každý, o právach a povinnostiach ktorého má byť v rámci konania pred súdom rozhodované, má mať v rámci práva na súdnu ochranu možnosť osobne sa na takom konaní zúčastniť; musí mu byť pritom reálne umožnená účasť na konaní, právo vyjadriť sa pred súdom k tomu, čo mu je kladené za vinu a k dôkazom, na ktorých je založená obžaloba. Z tejto zásady sú výnimky prípustné len za splnenia zákonom predpísaných tak formálnych, ako aj materiálnych podmienok, ktoré minimalizujú negatívny dopad na spravodlivý súdny proces vyvolaný neprítomnosťou obvineného. Súdy musia zároveň zabezpečiť včasné a riadne doručenie predvolania spolu s termínom hlavného pojednávania obvinenému, pričom musia dôsledne zvážiť hodnovernosť ospravedlnenia neprítomnosti obvineného na hlavnom pojednávaní, resp. v odôvodnených prípadoch hlavné pojednávanie odročiť. Zároveň musia obvineného v zmysle predchádzajúceho odseku poučiť o možnosti vykonať hlavné pojednávanie v jeho neprítomnosti, a tak umožniť v plnom rozsahu realizovať jeho právo na spravodlivý súdny proces.

Za naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku považoval obvinený konanie verejného zasadnutia krajského súdu v jeho neprítomnosti 9. decembra 2025, na ktorom došlo zároveň k vyhláseniu rozsudku. Vzhľadom na túto námietku obvineného bolo úlohou dovolacieho súdu posúdiť, či konaním pred krajským súdom nedošlo k porušeniu jeho ústavou garantovaného práva na prerokovanie veci v jeho prítomnosti (čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky).

Podľa § 292 ods. 1 Trestného poriadku predseda senátu predvolá na verejné zasadnutie osoby, ktorých osobná účasť na ňom je nevyhnutná. O verejnom zasadnutí upovedomí prokurátora, ako aj osobu, ktorá svojím návrhom dala na verejné zasadnutie podnet, a osobu, ktorá môže byť priamo dotknutá rozhodnutím. Ak mladistvý obvinený v čase konania verejného zasadnutia nedovrší devätnásť rok svojho veku, upovedomí sa aj orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately. Predseda senátu o verejnom zasadnutí upovedomí aj obhajcu, splnomocnenca a zákonného zástupcu. K predvolaniu alebo upovedomeniu pripojí rovnopis návrhu, ktorým bol na verejné zasadnutie daný podnet. Ak sa má rozhodovať vo veciach spojených s výkonom kontroly technickými prostriedkami, predseda senátu o verejnom zasadnutí upovedomí aj príslušného probačného a mediačného úradníka.

Podľa § 293 ods. 3 Trestného poriadku verejné zasadnutie sa koná za prítomnosti obvineného.

Podľa § 293 ods. 5 Trestného poriadku verejné zasadnutie sa vykoná v neprítomnosti obvineného aj vtedy, ak mu upovedomenie o verejnom zasadnutí bolo riadne a včas doručené a bol poučený o možnosti konania verejného zasadnutia bez jeho prítomnosti alebo za podmienok uvedených v § 292 ods. 5.

Podľa § 293 ods. 6 Trestného poriadku verejné zasadnutie v neprítomnosti obvineného nemožno konať, ak je obvinený vo väzbe alebo vo výkone trestu odňatia slobody alebo ak ide o trestný čin, na ktorý

zákon ustanovuje trest odňatia slobody, ktorého horná hranica prevyšuje desať rokov.

Ako vyplýva z citovaných zákonných ustanovení, Trestný poriadok rozlišuje formy oznámenia konania verejného zasadnutia na veci príslušným subjektom v závislosti od možnosti (práve zúčastniť sa) alebo nevyhnutnosti (povinnosti zúčastniť sa) účasti na verejnom zasadnutí, a teda na verejné zasadnutie obvineného predvolať, alebo o verejnom zasadnutí obvineného upovedomiť.

Pokiaľ ide o verejné zasadnutie o odvolaní (keď vo forme verejného zasadnutia sa koná aj v iných Trestným poriadkom predpokladaných prípadoch), ustanovenie § 292 ods. 1 Trestného poriadku poskytuje predsedovi senátu možnosť individuálne posúdiť, či účasť obvineného na ňom je alebo nie je nevyhnutná, ak tomu nebráni § 293 ods. 6 Trestného poriadku zakotvujúci nemožnosť konania verejného zasadnutia v neprítomnosti obvineného - v konaní o odvolaní obžalovaného (rozsudok najvyššieho súdu zo 16. júna 2020, sp. zn. 3 Tdo 44/2021).

Podľa § 34 ods. 7 Trestného poriadku orgán činný v trestnom konaní obvineného poučí, že je povinný uviesť adresu, na ktorú sa mu majú písomnosti doručovať vrátane písomností určených do vlastných rúk, ako aj spôsob doručovania s tým, že ak túto adresu alebo spôsob doručovania zmení, musí takú skutočnosť bez meškania oznámiť príslušnému orgánu, a zároveň ho upozorní, že zásielky doručované na túto adresu sa budú považovať za doručené riadne a včas aj vtedy, ak ich nepreberie, vrátane predvolania na hlavné pojednávanie alebo verejné zasadnutie, ktoré sa v takom prípade môže konať aj v jeho neprítomnosti. Rovnako obvineného poučí v konaní pred súdom súd.

Podľa § 66 ods. 3 Trestného poriadku ak nebol adresát zásielky, ktorú treba doručiť do vlastných rúk, zastihnutý na adrese, ktorú na tieto účely uviedol, zásielka sa uloží u orgánu, ktorý zásielku doručuje, a adresát sa vhodným spôsobom upovedomí, že mu zásielku príde doručiť znovu v určitý deň a hodinu. Ak zostane i nový pokus o doručenie bezvýsledný, uloží sa písomnosť na pošte alebo orgáne obce a adresát sa vhodným spôsobom upovedomí, kde a kedy si môže zásielku vyzdvihnúť. Ak si adresát zásielku nevyzdvihne do troch pracovných dní od uloženia, považuje sa posledný deň tejto lehoty za deň doručenia, aj keď sa adresát o uložení nedozvedel; toto neplatí, ak ide o doručenie obžaloby, uznesenia o podmienечnom zastavení trestného stíhania a trestného rozkazu.

Bežúc do úvahy citované ustanovenia zákona je dôležité poukázať na skutočnosť, že obvinený na hlavnom pojednávaní 3. februára 2025 oznámil okresnému súdu adresu na doručovanie písomností Penzión Orion, Duklianska 18, Prievidza (č. l. 224). Na túto adresu sa mu vzápätí nepodarilo doručiť rozsudok súdu prvého stupňa, a to ani opätovne a zásielka sa vrátila súdu ako neprevzatá v odbernej lehote. Súd sa pokúšal obvinenému doručovať písomnosť aj prostredníctvom Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Prievidzi, ktorý zistil, že menovaný je vo výkone trestu odňatia slobody od 20. augusta 2025. Z výkonu trestu bol prepustený 30. septembra 2025 (č. l. 257). Spis spolu s podaným odvolaním obvineného a prokurátora bol predložený Krajskému súdu v Trenčíne 1. októbra 2025. Krajský súd 10. novembra 2025 zaslal obvinenému upovedomenie o verejnom zasadnutí (č. l. 259), spolu s poučením podľa § 293 ods. 4, ods. 5 Trestného poriadku na adresu, ktorú ako poslednú uviedol na doručovanie písomností v tomto konaní - Penzión Orion, Duklianska 18, Prievidza. Nakoľko sa zásielku 12. novembra 2025 nepodarilo doručiť, vykonal doručovateľ opakované doručenie 13. novembra 2025, ktoré bolo rovnako neúspešné, a následne bol zásielka v tento deň uložená na pošte. Obvinenému začala plynúť trojdňová lehota na vyzdvihnutie poštovej zásielky 13. novembra 2025, a 18. novembra 2025 sa považovala v zmysle § 66 ods. 3 Trestného poriadku za doručení aj napriek tomu, že sa obvinený o tom nedozvedel. Zásielka sa vrátila súdu ako neprevzatá v odbernej lehote 4. decembra 2025 (č. l. 260). Následne krajský súd vykonal verejné zasadnutie 9. decembra 2025 v neprítomnosti obvineného podľa § 293 ods. 5 Trestného poriadku.

Najvyšší súd konštatuje, že krajský súd postupoval správne, keď doručoval upovedomenie o verejnom zasadnutí na poslednú známu adresu, ktorú obvinený uviedol na doručovanie písomností. Nie je povinnosťou súdu zisťovať aktuálnu adresu obvineného, naopak obvinený je povinný v zmysle § 34 ods. 7 Trestného poriadku vždy v styku s orgánmi činnými v trestnom konaní alebo súdom uviesť adresu, na

ktorú je možno mu zasielať písomnosti a oznamovať aj zmeny tejto adresy. Nakoľko si obvinený zásielku nevyzdvihol do troch pracovných dní od uloženia, posledný deň tejto lehoty sa považuje za deň doručenia, aj keď sa o uložení nedozvedel. Obvinený bol už pri svojom výsluchu 4. septembra 2020 (č. l. 22) riadne poučený podľa § 34 ods. 7 Trestného poriadku, podľa ktorého mal povinnosť akúkoľvek zmenu adresy ohlásiť bez meškania príslušnému orgánu, v tomto prípade súdu. Zároveň bol poučený aj podľa § 66 ods. 3 Trestného poriadku o fikcii doručenia zásielky. Obvinený súdu neoznámil zmenu svojej adresy hoci vedel, že krajský súd vo veci naďalej koná, keďže odvolanie podal nielen prokurátor, ale aj on sám, teda si musel byť vedomý potreby zabezpečiť riadne doručovanie súdnych písomností a možnosti, že súd bude vo veci vykonávať ďalšie procesné úkony.

Napokon nejde ani o prípad podľa § 293 ods. 6 Trestného poriadku, nakoľko obvinený v čase verejného zasadnutia nebol vo väzbe, ani vo výkone trestu odňatia slobody, a nešlo ani o trestný čin s hornou hranicou trestnej sadzby nad desať rokov. Najvyšší súd v tomto smere poukazuje na svoje vyššie uvedené odôvodnenie, z akého dôvodu už súd nemohol skutok kladený za vinu obvinenému posudzovať ako obzvlášť závažný zločin.

Dovolateľ záverom odôvodnenia svojho dovolania podaného prostredníctvom obhajcu uviedol, že je naplnený aj dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku. Je potrebné uviesť, že obsahovo žiadna z dovolaťových námietok nezodpovedá tomuto dovolaciemu dôvodu (podľa § 371 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku dovolanie možno podať ak vo veci rozhodoval nepríslušný súd). Vzhľadom k tomu, že dovolací súd je viazaný dôvodmi dovolania týkajúcimi sa vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo, pričom pri zisťovaní dôvodov je dôležitá ich vecná špecifikácia, dovolací súd sa týmto dôvodom dovolania nezaoberal, nakoľko nebol v dovolaní obvineného špecifikovaný.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že v predmetnej veci nie sú splnené obvineným uvádzané dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c), písm. d) Trestného poriadku, a z tohto dôvodu dovolanie obvineného na neverejnom zasadnutí podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol.

Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.